

Konflikt w Puszczy Białowieskiej

Mity i fakty, dewastacja i opór

Jakub Rok

Centrum Europejskich Studiów Regionalnych i Lokalnych UW | Obóz dla Puszczy

Fot. M. Klemens / Obóz dla Puszczy

Plan prezentacji

- Czemu Puszcza Białowieska jest wyjątkowa?
- Dewastacja i ochrona Puszczy w XX wieku
- Analiza obecnego konfliktu: stan, narracja, perspektywy

Metoda

- Participatory Action (Research)
- Citizen science

Fot. Obóz dla Puszczy

Przyrodnicza wyjątkowość Puszczy...

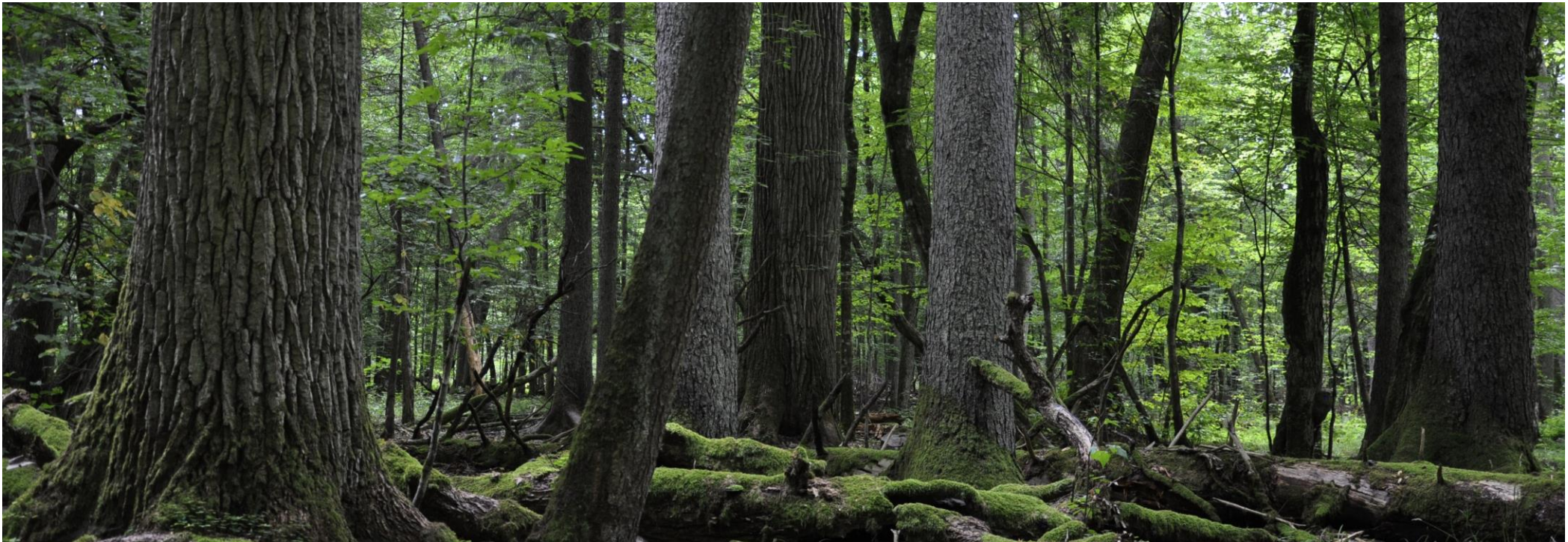
Najbliższy naturalnego las nizinny w Europie (*Wesołowski i in. 2016*)

Ciągłość procesów biologicznych

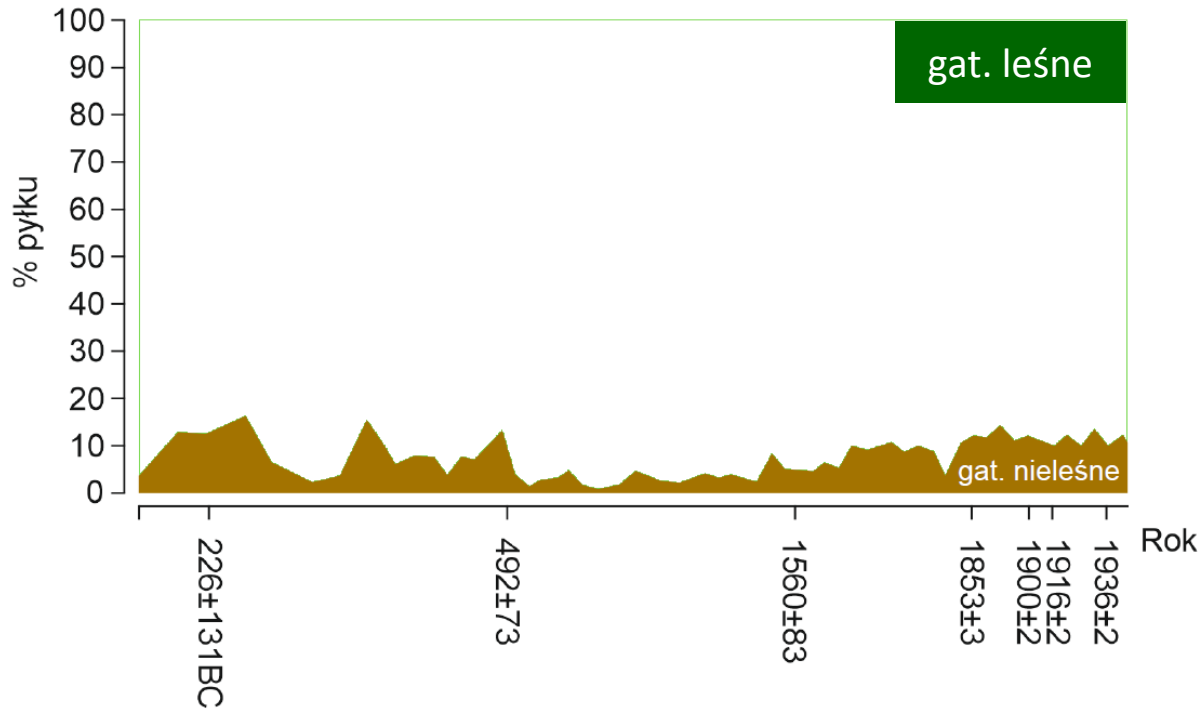
Różnorodność

Zwartość

Wielkość

... ma źródło w jej historii

Wczesne osadnictwo
i rolnictwo

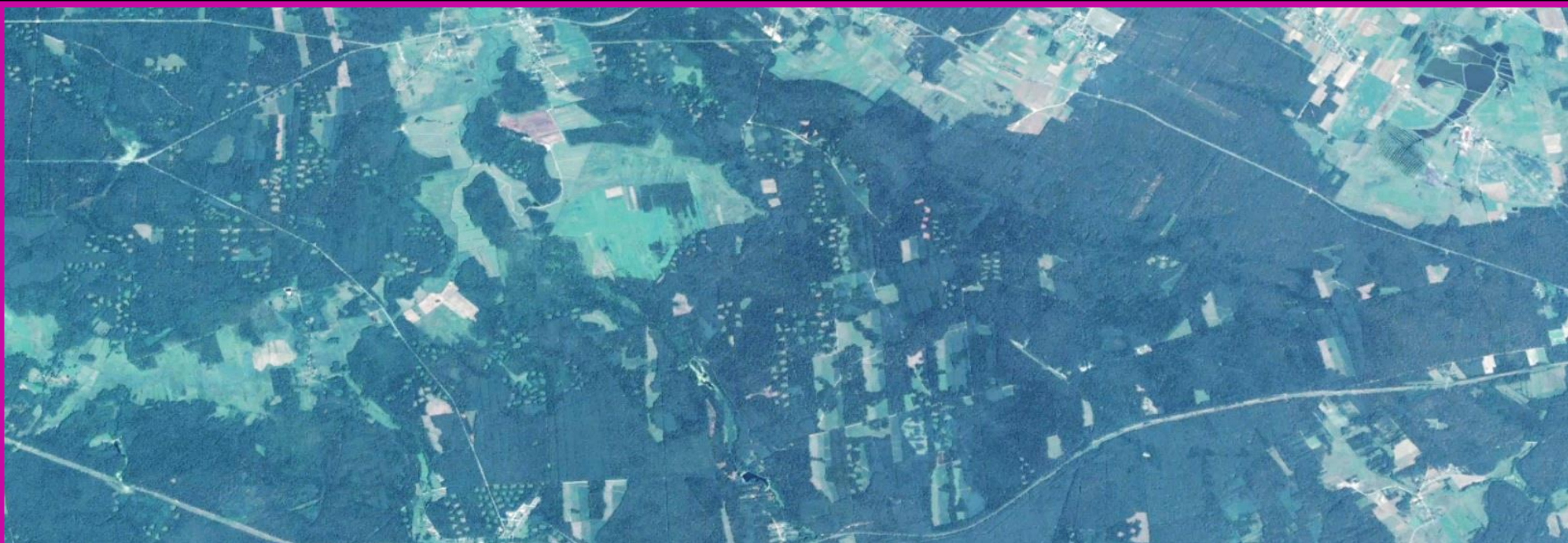
Eksploatacja lasu

Gospodarka leśna

Peryferyjność

Królewski obszar
łowów i regulacje

Powołanie rezerwatu

Ostatnie 100 lat: dewastacja (i ochrona)

Hajnówka, 1936

Fot. aut. nieznany

Warszawa, 1995

Fot. J. Korbel

POLAND

BELARUS

POLSKA – 42%

**Park Narodowy
17%**

*w tym, ochrona ścisła
9.8%*

**Rezerваты
20%**

БІАЉОРУЅ – 58%

**Park Narodowy
100%**

*w tym, ochrona ścisła
~50%*

Legend

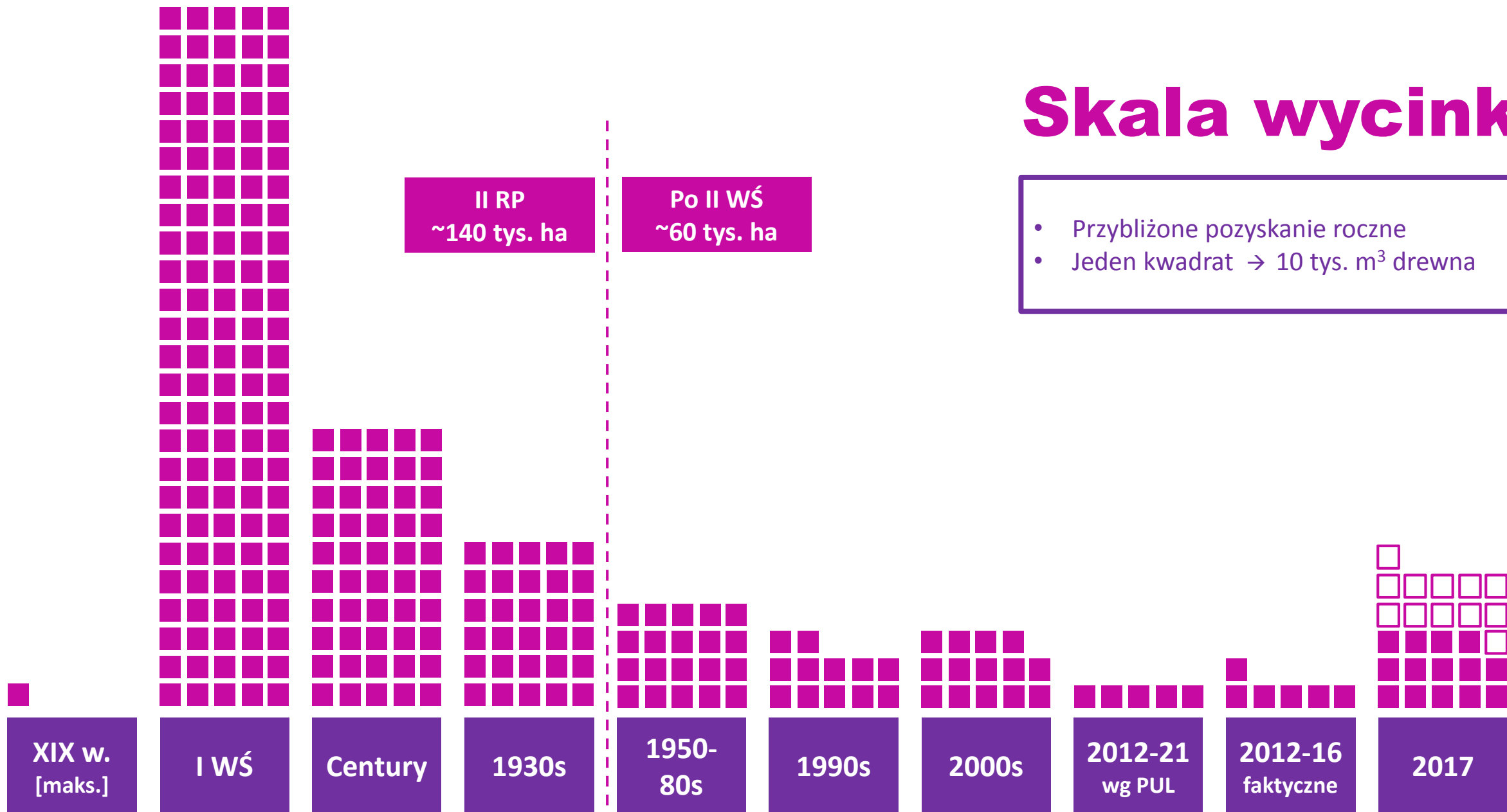
- Proposed boundaries of the Property after the extension
- Boundaries of the Biosphere Reserve and Proposed buffer zone of the World Heritage Site Białowieża Forest
- Strict Protection
- Partial protection I - forests excluded from use (nature reserve, partial protection in the boundaries of the national parks)
- Partial protection II - other forests excluded from use
- Active protection of biodiversity and landscape
- State border
- Main roads
- Technical roads
- Railway line
- Rivers and other waters

10 0 10 20 km

Źródło: UNESCO, 2012

Skala wycinki

- Przybliżone pozyskanie roczne
- Jeden kwadrat → 10 tys. m³ drewna

Protest

- Obywatele i obywatelki – petycje, demonstracje, apele...
- Polskie i zagraniczne środowiska naukowe
 - 33 dziekanów wydziałów przyrodniczych, rektorzy największych uczelni
 - Komitet Ochrony Przyrody PAN, Państwowa Rada Ochrony Przyrody, Rada Naukowa BPN
 - Uczestnicy Międzynarodowej Konferencji Leśników w Neuschonau
 - Profesorowie ekologii z USA, Belgii, UK, Niemiec...
- Ludzie kultury
- Grupa *Lokalsi przeciwko wycince Puszczy Białowieskiej*
- Komitet Światowego Dziedzictwa UNESCO
- Komisja Europejska + Trybunał Sprawiedliwości UE

...nie przyniósł rezultatów

Fot. Obóz dla Puszczy

Fot. Obóz dla Puszczy

Fot. Obóz dla Puszczy

Fot. Marcin Nowak / Obóz dla Puszczy

Wojna argumentów?

- To las sadzony ręką człowieka
- Ochrona Puszczy doprowadziła do gradacji
- Walczymy z kornikiem
- Dbamy o bezpieczeństwo publiczne
- Drewno dla lokalnej społeczności
- Puszcza zamiera/stepowieje/grabowieje
- Dbamy o bioróżnorodność
- Zrównoważona gospodarka leśna

- Najbardziej naturalny las Europy nizinnej (Wesołowski i in. 2016)
- Drzewostany >100 letnie ~40% pow. lasów gosp. (Kowalczyk 2017)
- Gradacja to naturalny proces adaptacji lasu (Kowalczyk i in. 2017)
- Walka wymaga wycięcia 80% chorych świerków (Fahse i Heurich 2011)
- Wycinki w oddaleniu od dróg, pozyskiwanie zamiast obalania
- Zapotrzebowanie lokalne (opał + przemysł) ~30 tys. m³
- Puszczańskie drewno wywożone nawet do Małopolski
- Jak w Polsce jest stadium klimaksowe?
- Zanikają gatunki związane z terenami otwartymi (Jaroszewicz 2017)
- Puszcza to tylko 0.6% powierzchni lasów w Polsce

Nie/legalność wycinki i wywózki

- Postanowienie Trybunału Sprawiedliwości UE z dn. 27 lipca
- Plan Zadań Ochronnych Obszaru Natura2000
- Strefy ochronne Obiektu Światowego Dziedzictwa UNESCO
- Niszczenie siedlisk gatunków chronionych

Fot. Małgosia Klemens / Obóz dla Puszczy

„[Ekologia] jest odmianą zielonego nazizmu. Z tą jedną różnicą względem III Rzeszy Niemieckiej, że nawet jedna rasa ludzka – czyli germańska – już nie ma prawa do dalszego istnienia. Ratujmy, jak czyniliśmy to w przeszłości, ludzkość przed starym, ale przebranym z czerwonej na zieloną szatę, komunizmem.

**ks. prof. Guz na konferencji organizowanej przez LP*

Fot. Nasz Dziennik

Mirosław Juszcak udostępnił post użytkownika **Obóz dla Puszczy**.

18 sierpnia o 19:03

Zgodnie z życzeniem ekożebków udostępniam ich post, tyle że nie w celu przez nich określonym a dla wykazania stopnia zbieżności umysłowego członków tej lewackiej organizacji.

Fot. Obóz dla Puszczy

„W tej chwili ludzi, z których mózgów wymyto te podstawowe wartości, że kobieta to kobieta, mężczyzna to mężczyzna, że nie warto kochać się z kozą, dlatego że z tego dzieci nie będzie, a więc gdy już jest przygotowane podłoże mózgowe, to wtedy można się posiłkować pewnymi instrumentami, które służą zarządzaniem wszystkimi i wszystkim bez użycia środków przymusu bezpośredniego.”

**Dyrektor LP Tomaszewski o Obrońcach Puszczy*

Fot. Ministerstwo Środowiska

Represje

zastraszanie

- *zastraszanie matek z dziećmi odebraniem praw rodzicielskich
- *straszenie dzieci agresywnym psem policyjnym
- *legitymowanie dziesiątek osób wchodzących na spacer do lasu
- *prowokacja ze strony księdza zatrudnionego w RDLP
- *najazd policji w kominiarkach na Obóz po donosie ws. narkotyków
- *najścia policji w domach aktywistów i aktywistek
- *groźby i mowa nienawiści ze strony członków stowarzyszenia SANTA i mediów prorządowych

konsekwencje prawne

- *ponad 30 osób postawionych przed sądem za naruszenie porządku publicznego (art. 51 KW)
- *4 osoby z zarzutami karnymi za naruszenie nietykalności funkcjonariusza
- *ponad 100 osób zagrożonych represjami za złamanie art. 151 i 157 KW
- *ponad 100 osób otrzymało przedsądowe wezwanie do zapłaty na łączną kwotę ponad 100 tysięcy PLN

Fot. TVN24

siłowe rozbijanie pokojowych blokad

- *wykręcanie rąk, wyrywanie rąk z łańcuchów
- *szarpanie, wleczenie i powalanie na ziemię, przygniatanie do ziemi kolanem
- *odcinanie liny, na której zawieszeni byli protestujący
- *umyślne potrącenia autem
- *używanie niebezpiecznego sprzętu (raki, noże) bezpośrednio przy ciele protestujących
- *przykuwanie do drzew lub do funkcjonariuszy, skuwanie kajdankami na plecach

Obecna sytuacja

- Wycinka trwa...
- Trwa także protest
- Proces przed Trybunałem Sprawiedliwości UE – wkrótce decyzja ws. kar finansowych
- Kolejne procesy oskarżonych aktywistów_ek
- Szykowane aneksy do kolejnych PUL-i

Milion świerków do
wycięcia?

Park Narodowy Puszczy
Białowieskiej?

o rozwoju lokalnym

Liczba miejsc noclegowych /
1000 mieszkańców [2016 r.]

Białowieża
412.2

Hajnówka
7.6

Liczba turystów
w BPN [2016 r.]

140 tys.

100 mln zł dla gmin puszczańskich
na inwestycje 2010-14

Dwukrotne powiększenie BPN

Skąd taka determinacja?

Pieniądza i władza – poziom lokalny

- 150 leśników: średni zarobek 8 tys. zł [2016], w PN: 2.4 tys. zł [2015]
- Powiązania między Lasami, firmami drzewnymi i władzą samorządową
- Ta wycinka to dodatkowe kilkadziesiąt milionów złotych dla deficytowych nadleśnictw

Konsolidacja i władza – poziom krajowy

- Tworzenie wroga, polaryzacja, osadzanie sporu w ideowych „koleinach”
- Leśnicy to silna grupa interesu: 23 tys. zatrudnionych, 8 mld zł przychodu

Ontologia i symbolika

- Puszcza Białowieska to najstynniejszy las w Polsce
- Przyroda jako zbiór surowców do eksploatacji, wymagająca zarządzania

Dziękuję za uwagę

Obóz dla Puszczy

fb.com/dlapuszczy

Bibliografia

- Cyglicki R., Bohdan A. 2016. *Cała Puszcza Parkiem Narodowym. Raport z monitoringu ochrony Puszczy Białowieskiej*. Greenpeace Polska i Fundacja Dzika Polska.
- Fahse L., Heurich M. 2011. *Simulation and analysis of outbreaks of bark beetle infestations and their management at the stand level*. Ecol. Model. 222:1833-1846.
- Jaroszewicz B. 2017. *Puszcza Białowieska: Konflikt AD 2017*. Prezentacja z konferencji: Potrzeby natury. Czy Puszcza Białowieska wymaga ingerencji człowieka?, 21.03.2017 Warszawa
- Kowalczyk R. 2017. *Puszcza Białowieska: Ostatnia wyspa pierwotnej przyrody*. Prezentacja z konferencji: Potrzeby natury. Czy Puszcza Białowieska wymaga ingerencji człowieka?, 21.03.2017 Warszawa
- Kowalczyk R. i in. 2017. *30 pytań o kornika, leśników i ekologów w Puszczy Białowieskiej*.
- Latałowa M., Zimny M., Jędrzejewska B., Samojlik T. 2015. *Ecological history of Białowieża Forest - Europe's last primeval woodland* [In: Kirby K., Watkins C. (eds.) *The ecological history of European woodland –an interaction of environmental and cultural forces*] CABI: 243-264
- Wesołowski T. i in. 2016. *Spór o przyszłość Puszczy Białowieskiej: mity i fakty. Głos w dyskusji*. www.forestbiology.org (2016), Article 1: 1-12.